

tuberante, postice sat abrupte descendente; squama crassa oblonga supra obtusa. — Long. 6-7 millim.

Femina (ex Mayr l. c.): « rufa, post scutellum ac sæpe margines segmentorum thoracis nigra; abdomen flavido-micans; alæ infuscatae. — Long. 9,5-10 millim. »

Mas (ex Mayr l. c.): « nigro-fuscus, antennæ fuscae, mandibularum apex, articulationes scapi antennarum, genitalia ac pedes testacea; alæ fere hyalinæ. — Long. 7 millim. »

Habitat in Gallia raro, tamen certis annis, ut videtur, frequentior; nidos in terra faciens. Tamquam servos sibi subjicit operarias *Formicæ fuscæ et cuniculariæ*, quas tamquam pupas verisimiliter coloniis earum natalibus eripuit.

Je ne doute pas que le *F. testacea* Fabr. *Piez.*, p. 400, ne soit l'ouvrière de cette espèce.

III. PONERA Latr.,

Lepel., Først., Schenck, Smith, Mayr.

Mandibulæ antice dilatatae, pluri-dentatae. Palpi maxillares et labiales bi-articulati. Operaria speciei gallicæ oculis obsoletis vel vix ullis (in exoticis oculis distinctis), ocellis nullis. Squama petiolaris crassa, nodiformis. Thoracis dorsum suturis binis. Abdomen pone segmentum primum saltem leviter constrictum. Operaria feminaque aculeatae. Ala antica area discoidali et cubitalibus duabus clausis.

1. *PONERA CONTRACTA* Latr. *Crust. Ins.* XIII, p. 257; Lepel. *Hymén.* I, p. 195; Først. *Hym. Stud.* p. 45; Schenck *Nass. Ameis.* p. 72; Smith *Brit. Form.* p. 113; Mayr *Austr.* p. 116; *Formica contracta* Latr. *Fourm.* p. 195; Fabr. *Piez.* p. 410.

Operaria: fusca vel fusco-brunnea, capite obscuriore, hoc antice cum mandibulis, antennis pedibusque (et sæpe adhuc margine segmenti primi et apice abdominis) rufo-pallidis, corpore e pube adpressa subtili leviter cinereo-micante; caput subopacum; mandibulæ obsolete pluri- (circa 12-) denticulatae vel crenulatae, dente externo sat magno acuto. — Long. fere 3 millim.

Femina: fusca pube adpressa subtili leviter cinereo-micans, ore, antennis pedibusque rufo-pallidis. — Long. 3,5-4 millim.; ala ant. 3 millim. hyalina.